

PLT/12

2016

live-art 'zine

Túlélőkészlet (részlet)

GYERTYA, OLAJ
LISZT, CUKOR, SÓ
KÉS, BALTA
KONZERVEK, TEA
IVÓVÍZ, GABONA
FERTŐTLENÍTŐ
KINYOMTATOTT BETŰ
RIZS, GRÍZ, BAB,
BORSÓ, LENCSE
KÖTÉL, SZEGEK
SZERSZÁMKÉSZLET
SZAPPAN, GYUFA
SZÁRAZTÉSZTA

PLT12 // 28 performansz // instant art

- 2 Pont-pont-vesszőcske – Túlélőkészlet (részlet)
- 3 lokális vs globális - Balázs Zoltán, Éltes Barna, Ütő Gusztáv
- 6 Juhász Rókkó : Kínai útinapló - performanszok
- 9 Dada János – Florance Flux : Az én rózsám
- 10 Transart Communication , TAC 2016 - I. rész
- 17 Ekszpanzió XXVIII.+1 az UbikEklektik 2.-ben
- 20 Fotómelléklet

Csak szimpla leírás ! Esetleg egy kis érzelem.

A vendégszövegek kivételek.

PLT - Plateau - plató - fennsík - magasság

Nem hegy és nem alföld. Egyik sem vagy épp mindkettő - köztes állapot. A tér kitárulkozása. Színpad. Leszállás és felemelkedés. Elrugaszkodás. Pihenő. "Inneni-onnaniság"¹

Plateau live-art'zine :: Dénes Imre, +36 (06) 30 20 27 324 fax: 06 29 411 794
HU-2200 Monor, Váci M.u.34. mail: denes.imre@mail.datanet.hu
digitális Plateau / letöltés : <http://www.plateau-zine.blogspot.hu>

¹ feL.L.

lokális vs globális: Balázs Zoltán, Éltés Barna, Ütő Gusztáv, Budapest, Múcsarnok

2016.május 13-án - a Csíksomlyói búcsú napján - három erdélyi művész akciója volt látható - átélhető a Múcsarnokban. A Képek és Pixelek kiállítás kiegészítő rendezvényén, ezen a performansz esten, az emberi élet három - nem csak jelképes - alapeleme is megjelent: a víz, a só és a búza, mindhárom szintén Erdélyből.

Éltés Barna négyzet alakot írt székelyföldi sóval (Sóvidék) a Múcsarnok padlójára, a négyzet mindegyik oldala ugyanaz az egy szó volt rovásírással: Édesanyánk.

A szó (mint Ütő Gusztától megtudtam), a csíksomlyói Babba Mária csodatévő szobrára utalt (párhuzamosan az épp' ott zajló búcsúval).

A hosszan tartó – saját készítésű sótartóval zajló – írás végeztével a négyzet belsejébe sót öntött s azt szétterítve egy Nagymagyarország alakot formált. Tiszta fehér vászoninget vett elő s azt az ország formára terítette. S aztán, még mindig a négyzeten belül állva, egy palackból piros festéket csorgatott az ingre - a szív tájékára. Miközben a piros festékvér csorgott egy archaikus Mária imádság dallamát füttyülte. A palack lassan ürült, az ing egyre "véresebb" lett, az immár tócsából a cseppek szanaszét szóródtak, s a néma csendben a lehulló cseppek hangja összekeveredett a remegő füttyszóval. Azután abbamaradt a dallam, még pár csepp piros festékvér ... és így ért véget a performansz.

Ütő Gusztáv cellux szalag kifeszítésével kezdi akcióját. Mellkasán fordítva felvett hátizsák.

Karjairól 7 darab rovott bot* csüng. Haladtában a szalagra szakaszonként madártollat ragaszt.

Azután a hosszan kihúzott tollas szalagot a fejére tekeri úgy, hogy önmaga körül pörög míg csak vissza nem ér a kiinduló ponthoz. A cellux és a tollak többszörösen körbeölelik fejét, arcát, némileg szemét is takarják. Visszaújtában és a továbbiakban Éltés Barna tilinkón székelyföldi pásztor dallamok sorát játssza a háttérben. Amikor elfogy a szalag, zsákjából egy-egy zacskót vesz ki, a zacskókban fekete, fehér kupakok, azokat a földre szórja. A zacskókban a székelyföldön palackozott ásványvizek (borvizek) kupakjai** voltak és Ütő minden zacskónál hangosan kimondja a nevüket úgy mint: Bibarcfalva, Bodok, Borszék, Csíkszentkirály, Előpatak, Hargita, Málnás.

Mágnes vesz elő és azt a földre lógatva háromszor megkerüli a kiszóródott kupakokat. A mágnes az útjába esőket összegyűjti és az utolsó kör végén már jókora csomó veszi körül. A performer megemeli a mágnes, a csomó felemelkedik, földhöz csapódik néhányszor, pénzcsörgésre emlékeztető hangot hallatva.

Kisebb gyógynövényköteg kerül elő a hátizsákából Gusztáv meggyújtja és felszáll egy remélt

gyógyír fehér füstje. Az ismert lábszár-comb csapdosós táncmozdulatokkal – mezősegi legényes – megkerüli az eddig használt teret és így hagyja el a termet. Kilépve a Múcsarnok kapuján látjuk, hogy miközben karját kitérve határozottan elindul a Milleniumi Emlékmű felé, valamit - búzát*** rág.

Balázs Zoltán performansa, cselekménye a gabonaszórás volt, amire a kiosztott búzával másokat is biztatott.

Most abbamarad a tilinkó hangja, Balázs, Éltés és Ütő odaér az emlékműhöz és búzát szórnak a domborművekre, a királyok szobraira - "áldást kérve s bizakodva a kicsírázásban, itt a Hősök-terén" (Ü.G.) s amikor a végére érnek keresztet vetnek. Azután Balázs megáll a tér közepén, Ütő pedig karját ismét kitérve mélyen meghajol s ekkor az eddig rejtetten a hátán viselt tartályból víz csorog/ömlik ki – végig a fején – le a földre. A hálaadás erdélyi vize a Hősök tere díszburkolatára. És így ér véget a performansz avagy cselekmény ahogy az előadó hívja szép magyar szóval.

* "Mindegyikre egy-egy Székelyföldön zajlott - általam szervezett, vagy csak résztvevőjeként megélt - művészeti esemény adatait róttam fel" (Ü.G.)

** "Mindegyik kupak az illető márka-jelzést hordozza, de van olyan vizünk is amelynek a koronázárján nincs jelzés. Ezek a minden időkből másoknak profitot hozó ásványi kincsünk, amit tőke híján nem tudunk értékesíteni saját felemelkedésünkre. Sajnos. A kupakok csörgése is a pénz zörejét idézi." (Ü.G.)

*** Az előadók közös szülőfaluja – Sepsiarókos - búzája (Ü.G.)

videó : "lokalis vs globalis 1" <https://www.youtube.com/watch?v=G82XRDwEF1Y>

Éltés Barna

Ütő Gusztáv

Juhász Rókkó : Kínai útinapló - performanszok

Rókkó 2016-os első kínai útjának útinaplója 2016. május 28-tól jelent meg kéthetente a szlovákiai Új Szóban.

Az alábbiakban ebből a naplóból közlünk részleteket : a performanszok leírásait.

„Egyensúly

A megérkezés másnapján, miután sikerült a helyi vendéglőből 50 egyforma vizes poharat kölcsönözni, felkészültem a performanszomra. Mivel „Security” feliratú pólót viseltem, a mindenhol jelen lévő (és a jól működő cctv-vel, azaz köztéri kamerarendszerrel megerősített) biztonsági őrök nem avatkoztak közbe. Ráadásul nem igazán értették, hogy a téren, a szökőkút közelében miért állítok 50 vízzel teli poharat, hosszas egyensúlyozás után, az élére. A performansz körülbelül 70 percig tartott. A bátrabbak közül néhányan megpróbáltak segíteni – több-kevesebb sikerrel. A performansz az Egyensúly címet viselte, ez számomra a kínai kultúra és filozófia egyik fontos alappillére (jin és jang).

Piri

Másfél évvel ezelőtt elkezdtem egy hosszabb performansz projektet, amely a feltétel nélküli szeretetről, az időről és az emlékezetről szól. Édesanyám házában találtam egy portréfotót egy fiatal lányról, melynek hátulján a következő szöveg állt:

„Vidd e képet örök emlékül, mert pusztá az élet emlékek nélkül. Sok szeretettel Piritől. 1982. IV. 30.”

Sajnos nem emlékszem sem Pirire, sem a sztorira. Ezért úgy döntöttem, hogy a magam módján járok utána. Kinagyítottam a fotót, és azóta szmokingba öltözve a világ különböző helyein keresem őt. Jártunk már egyebek mellett a Machu Picchu Peruban, Oaxacában Mexikóban, New Yorkban, Izraelben.

Az egyes helyszíneken készült fotókat a Facebookon teszem közzé, és arra kérem az embereket, osszák meg ezeket a képeket, hátha valaki ráismer a 34 éve készült felvétel alapján Pirire. Most Csengduban tettem egy próbát. Felvettem a szmokingot, magamhoz vettem a kinagyított portrét, és egy japán művésszel, Miyakival kora reggel nekivágtunk az útnak. Sikerült nyitásra a parkhoz érni, így elkerültük a tumultust. Kisebbséget keltettünk Pirivel a bejáratnál, de őszintén szólva: később már mindenki a pandákkal volt elfoglalva. (Sebaj. Shangri-Lában, Tibet kapujában lesz még közös jelenésünk Pirivel.)

A fény születése

Másnap délután került sor a performanszom bemutatójára. A helyszín a múzeum előtti óratorony volt, és mivel rengeteg építkezés zajlott a közelben, nem volt gond beszerezni mintegy 100 kg homokot. A performansz címe: A fény születése. Az ötletet pedig az adta, hogy nagyon sok fiatal művésszel találkoztam, akik kritikus módon viszonyulnak a társadalom visszás jelenségeihez. Lehet bármilyen antidemokratikus a rendszer, lehet bármekkora a sötétség, a fény mindig utat talál magának. Ami viszont az után történik, az akár sorsdöntő is lehet. A fény könnyen elvakítja az embert, mint ahogy a hatalom is sokakat megrészesít. Mi ezt 1989 után többször is átéltük. A performanszomban előbb homokba dugtam a fejem, majd az ott előkészített több tízméteres zsineget a számba véve lassan az óratoronyhoz tolattam. A zsineg végén egy zseblámpa világított. Miután elértem az óratornyot, a zsineget a szemem köré tekertem, s a fény kialudt.

Árnyékot csak az idő vet

Először egy négynaposra tervezett performanszon kezdtünk dolgozni.

.....

az ötletet a környék ma már betiltott kőfejtői, a tó hozzánk közeli mesterséges gátja (amely megakadályozza, hogy a víz a hegyekből a folyóba szivároгjon) és a rengeteg megsebzett hegy látványa adta. Több helyi szakembert és a környéken használt vicces traktorok egyikét is bevontunk a performanszba. Er Ge (a név jelentése két testvér; az én kínai becenevem 2014 óta Liu Ge, azaz hat testvér), a házigazdánk ragaszkodott hozzá, hogy ő vezesse a traktort. Az első napon nekivágtunk, hogy megtaláljuk a performanszhoz megfelelő követ. Még aznap meglett, a közelben lévő kővágónál méretre szabattuk és hazaszállítottuk. Másnap egy helyi kőfaragó kínai nyelven belevészte a kőbe a következő szöveget: Árnyékot csak az idő vet. Következett a hosszadalmas kézi csiszolás. Er Ge közben megegyezett egy helyi halással, aki kölcsönözte a csónakját a performanszhoz. Nanxi pedig egy üvegest talált, aki elkészítette a kővel azonos méretű és formájú üvegedényt. Ezek után mindketten magunkhoz vettük tárgyainkat, és traktorral elindultunk a közeli tóhoz. A követ a csónak elejére helyeztem. Nanxi a csónak hátuljába ült a jókora üvegedényével. Egyetlen bambuszrudal, gyakorlat hiányában komoly erőfeszítések árán sikerült beevickélni a tó mélyebb részére. Itt a követ a tóba löktem, Nanxi pedig megtöltötte az üvegedényét vízzel, lezárta és a hátára kötözte. Elindultunk vissza a traktorhoz. Az én követem sem volt könnyű, de ő is roskadozott a vízzel teli üvegedény súlya alatt. Hosszú út várt rá a kőfejtőig, ahol pontosan ugyan arra a helyre vitte a vizet, ahol a követ találtuk.

Időkapszula

...Pár napunk maradt a kiállításig és a találkozóig. A 14 tagú helyi naxi zenekar is elfogadta a meghívásunkat. Ráadásul pár nap gondolkodás után elfogadta felkérésünket az egyik legismertebb és legműveltebb dongba (vallási vezető, sámán), aki a hieroglifikus írást is ismeri, és egy nappal a többiek előtt meg is érkezett. Mivel a találkozó egyik programpontja egy időkapszula elkészítése volt, egy idővel kapcsolatos szertartás elvégzésére kértük meg. Végül is 18 művész érkezett a kétnapos találkozóra. Az első napon egyéni performanszok, közös performansz (ún. csoport-szituáció), egy jó hangulatú koncert (különleges naxi hangszerekkel, 40–90 éves zenészekkel), valamint magyaros csirkepaprikás várta az érdeklődőket. Lassan megtelt az időkapszula is. Gyermekvállalási engedélytől kezdve az évek óta gyűjtött hajig mindenféle idővel kapcsolatos tárgy került a borítékokba és a vízálló fémdobozba. A dongba egy különlegesen csiszolt, gyűrű alakú követ hozott. Másnap kora reggel megérkezett a kőfaragó, hogy a dátumot és az időkapszula szót rávéssze az előre elkészített kőkockára. Amíg ő dolgozott, a dongba elkezdte a csaknem háromórás szertartást. Délután 3 óra körül az időkapszula 10 évre a Lijang Stúdió udvarának közepére került. 2026. július 10-én itt találkozunk újra. „

Piri Machu Picchun

(Fotó: Rokkó Facebook oldaláról)

(az "Új a csizmám a szögre van felakasztva" dallamvariánsára)

Hányas csavarmenetes a lábad ?
 Alátétet húzok az ujjadra !
 Vasfűrésszel göndörítem szőke fürtjeidet,
 Az én rózsám.... Felhő száll az égen.

Mikor a nap leosztja a sallert
 Akkor kap a jó szándék is gellert
 Kis rozmaring dala szól a fáról
 Minél jobban annál inkább távol.

De csitt! most alkonypára száll a rétre
 Nem kell már a csókod íze végre !
 Cseresznye és répa szökken szárba
 (Hej!)

Ájfont vett a babám a vásárba'.

Kórus: Partedli – Partedli - PAR-TED-LI

2016.08.25 – 26. Budapest, Müszi
 2016.08.27. Budapest, Városliget , Kertem Sörkert, Olaf Palme ház
 2016.08.28. Vasad, Róth-ház Cooking performances
 2016.08.31. Nové Zámky, Slovakia, Fő-tér
 2016.09.02 - 03. Galanta, Slovakia, 4D Galéria,

Művészek:

Beate Linne (D), Chuyu Wang (CN), DanDan Wang (CN)
 Szkárosi Endre(H), Gabriela Zigova (SK), Haiguang Li (CN)
 Dénes Imre(H), Kovács István (H), Bíró József (H)
 Michal Murin (SK), Milan Adamciak (SK), Nanxi Liu (CN)
 Roi Vaara (FIN), Rokko Juhász (SK-H), Szilágyi Rudolf (H)
 Qing Cai (CN), Monhor Viktória (H), Yanxin Wang (CN)
 Sörös Zsolt(H)

Müszi - 08.25. - Első nap

A terem közepén fekete ruhában **Beate Linne** ül. Fekete vászonnal letakart asztalka előtt, azon kancsó víz, törött tükördarab, hamutál. Cigaretta vesz elő, rágyújt és a füstöt ki-kifújva körbejárja az asztalt. Leül, füstöt fúj a tenyerébe, karjára, a füsttel hátrafelé végigsimítja haját, fejét. Aztán elnyomja a cigaretta. Hosszan vizsgálja magát a tükörben, majd a tükör képében minket nézőket. Elteszi a tükröt is, fehér vászonnal körbetekeri fejét, szemét is eltakarja. Kis ideig csak ül, két keze az asztalon egyik tenyérrel felfelé, másik tenyérrel lefelé fordítva. Tűvel megszúrja felfordított kezének ujjhegyeit. A kiserkenő vérral megfesti ajkait, csíkot húz másik karjára. Fekete zacskóból sót önt az ismét asztalra helyezett sebzett ujjú kezére - a só lassan ellepi azt. Néma üvöltés kezdődik, a kéz a só fogságában, a megvakult, hánykolódó fej, a tátott száj erős látvány. Azután abbamarad ez is, a sóban lévő kéz sót szór a szemét takaró vászonra a másik kéz vizet önt a fejre. Pár másodperc nyugalom, majd ismét előkerül a cigaretta, az előadó rágyújt, füstöt fúj tenyerére, füstöt fúj karjára és végül ismét füsttel simítja végig a fejét.

Így ér véget a performansz, ő leveszi a szemét takaró vásznat, mi pedig tapsolunk.

Ott, ahol korábban Beate asztala állt, most viaszosvászon abrosz fekszik a földön. A szinte szürreálisan giccses terítőn (húsvéti darab) nyuszik sokasága ugrál a zöld, virágos réten.

A terítő közepén fűrészporthalom melyből négy lábú "bója" áll ki, tetején piros led villog, az alatt olló függ. Zörgés hallatszik, oldalról lassan, küzdelmesen bekúszik **Dénes Imre**. Összekötözött munkásbakancsos lábával húsdarabot és húsklopfolt húz. Kezeiben súlyzó melyekre madártollak vannak erősítve. Odaér az előbb leírt installációhoz, leteszi a súlyzókat, az ollóval kiszabadítja lábát. A terítő mindegyik oldalán üti veri a klopfoltal a húsdarabot majd elvéve az egyre

roncsoltabb húst helyére a súlyzókat és levetett cipőit teszi párban, egymással szemben.

A súlyzókon lévő tollakat egyenként ujjaira erősíti. A vászon elé térdel s a bolyát félretéve a tollakkal söpörni kezdi a fűrészpont. Hamarosan egy őz vagy szarvas koponyája válik láthatóvá, s a fűrészpont szétterül a terítő giccses képén. Dénes ekkor a roncsolódott húsdarabot a koponyára teszi. Most térdel, kezei tétlenek, az ujjak s velük a tollak meg-megrebbenek aztán egy mély sóhajtás és a kezek-tollak megnyugszanak a térden. Megfogja a villogó bolyát, arca elé emeli, a piros led közvetlen a szeme előtt villog - belenéz - s így a piros, villogó fénybe nézve elhagyja a termet.

Juhász Rókö dobogóra kis asztalt, arra pedig széles hengeres üvegedényt helyezett.

Szertartásosan átöltözött, zakót vett fel, pár pillanatig állt a dobogó előtt majd az odakészített dobozból fehér szobrocskát, egy női alakot vett elő és az üveghengerbe helyezte.

Kancsó forró vizet hozott be, felállt a dobogóra és a gőzölgő vizet a szobor fejére csorgatva beleöntötte a hengerbe. Ezt még sokszor megismételte míg végül a szobrot szinte ellepte a víz. Néha a kancsó hozzáért a henger falához - és a hang olyan volt mint egy gong ütés. A vízhordás egy pontján egyszer csak levált a - gravitáció és felhajtóerő metszéspontjában álló s így instabil - szobor feje amit a performer megpróbált visszailleszteni, sikertelenül. Végül csak úgy ráfektette a nyak csonkjára. Ezt egy kis ideig vizsgálta - nyilvánvalóan már nem volt a régi - majd kivette a szobrot és a fejet és visszatette a dobozba. Visszaöltözött a performansz előtti ruhába és a hengert karjába véve mindannyiunk homlokára tett egy cseppet a vízből.

(Onnan nézve ahol én álltam az egész performansz mögött fekete háttér volt és a feketeség előtt álló áttetsző, vízzel teli henger benne a víz alatti hófehér szobor szép és izgalmas látvány volt - egy titokzatos installáció)

Yanxin Wang 6 papírlapot fektetett az előzőleg gondosan feltörölt földre. Megállt az első lap előtt , mindkét kezét fehér krémmel kente be s azután kéznymot hagyott a papírlapon. A második laphoz lépett, levette cipőjét és most lábfejeit és talpát kente be a krémmel. Ráállt a papírlapra, masírozó mozdulatokkal próbált helyben lépdelni a már ragadós lapon. A harmadik lapnál arcát, haját, egész fejét kente be és arclenyomatot hagyott. A negyedik lapból pisztolyt hajtogatott és a lap korábbi helyére állva a közönségre célzott. Az ötödik lapból repülőgép készült. Körbejárt vele, végül eldobta. A hatodik lapot küzdelmesen megette, de nem nyelte le, hanem végül az átázott, részben megrágott papírt kivette a szájából, megpróbálta kisimítani majd visszafektette korábbi helyére a földre.

Nana Xu az üvegfalú előadótermet választotta. Mi bent ültünk a teremben, teljes sötétségben, ő pedig szemben velünk a túloldalon, egy háromszögben melyet az üvegfalat eltakaró függönyökkel alakított ki. Artikulálva beszél hozzánk a túloldalról, de mi nem halljuk és valószínű ő sem lát minket. Most kifesti magát s amikor végez rúzzsal felírja az üvegfalra: Look At Me ! Papírtörölőket vesz elő és aprólékosan letörli a sminket , az egyes már elhasznált papírokat felragasztja az üvegfalra, azok lassan betöltik a háromszöget s végül eltakarják magát a performert is. Csak a piros felirat látszik a papírok előtt : Look At Me !

MŰSZI 08.26. 2.nap

Kovács István a háttérben áll, fehérre meszelten. Mozdulatlan. Előtte különböző kellékek.

Lassan felemeli karjait, melyeken fehér fémdarabok függnék, lábaira is erősített ilyeneket. Szárnyaló mozdulatot tesz, a fémdarabok finoman összeütődnek, harangjátékszerű amit hallunk. Lassan növekvő intenzitással felemelkednek és leeresztődnek a karok a hangok intenzitása is növekszik, már a láb is mozdul , szárnyalva jár helyben Kovács a hangok özönében. Azután a kitért karok T formájába merevedve abbamarad ez, leveszi magáról a fémdarabokat. Rugalmas fekete anyagba bújik bele, abban helyezkedik, nyújtózik. A testét borító fehérség mint valami füst átporzik a fekete anyagon. Kibújik ebből is és izmait feszítve - mint egy body-builder - lassan elindul felénk. Ahogy közeledik lágyul a testtartás, ernyednek az izmok végül görnyedt, remegő öregemberként érkezik a nézőkhöz.

Új jelenet következik: pumpát vesz elő sorban a közönség tagjaihoz megy s kiből hogy : vállból, lábból, fejből stb. szippant a pumpával majd saját azonos testrészeibe pumpálja át azt .

Most mérleget vesz elő , az egyik serpenyőbe fehér tollat tesz a másikba feketét, mérlesezés következik: vajon hány fehér ellensúlyoz egy feketét ? Vagy két feketét ...

Drótkeretet tesz fejére, a keret ívben előrehajlik, toll lóg a végén. Egy zsákkal megpróbálja elkapni a tollat de a mozdulat , a test mozdulása eszköz és akadály, mert azzal rögtön a toll is elmozdul.

Azután fehér tollat dob fel és sűrített levegős palackkal alá-alá fújva a levegőben próbálja tartani azt.

Végül fóliaruhát vesz fel, tarisznyát, koponyaálcot, rézüst fejfedőt , mellvértet és egy felhúrozott kaszán hegedül - a halál torz dalát halljuk , groteszk táncát látjuk .

Végezetül a tarisznyából minden néző kis marék port kap.

Bíró József kalapját levéve először pénzt gyűjtött. A kalapot letette egy előzőleg földre terített kék ing elé. Az ingen kis fehér szív volt a megfelelő helyen. Leült egy székre, celluxot tekert

többszörösen a feje köré, miközben a szalagra pénzdarabokat ragasztott.

Majd üvegből piros paprikakrémet (Erős Pista ? Piros arany?) kent az ingen lévő fehér szívre, körbejárt és a nézők tenyerébe is tett belőle. Ezután megállt középen és a celluxozásnál használt zacskóból marokszám kivett maradék aprópénzt tiszta erőből a nézők közé vágta.

Chuyu Wang Juhász Rokkóval adta elő performanszát. Meztelenül jönnek be, egyetlen "viseletük" az arcukra gumizott útlevel. Különböző pózokat vesznek fel, ezek néha azonosak, máskor különbözőek vagy épp' ellentétesek. Megállnak egymással szemben, tenyerüket összeillesztik s egymás felé dőlve, egymást tartva állnak kis ideig.

Majd két -egymásba rakott székekből álló- székoszlopot tolnak be és egy üveglapot. Felmásznak a magasba s most az üveglapot tartják, két oldalról, egymásnak feszített tenyérrel, aztán felváltva egyik majd másik kézzel, majd újra mindkettővel. Az üveglap lassan elmozdul s amikor a kezek, ujjak találkoznak a felső szélénél már nincs ami tartsa - lehull és darabokra törik a földön, a performerek kezei immár akadálytalanul találkoznak, ujjai összefonódnak.

Haiguang Li a Müszi folyosóján egy guruló szemetes konténer tetején kezdi performanszát Nana Xu segítségével. Egymással szemben ülnek a kuka tetején és Nana Xu kifesti Li arcát, kirúzsozza száját, a végén Li mint nő néz le ránk. Ezután megkéri a jelenlévő nőket, hogy tolják be őt a szomszéd terembe. Itt átlép egy odakészített asztalra.

Tétova gesztusok következnek, a hely felmérése, az asztal billegtetése, apró bizonytalan lépések. Aztán a női arcú performer kitárja karjait és helyben forogni kezd, sokáig forog így, a vége felé a szédüléstől egyre bizonytalanabbul. Mikor már épp' a leesést sejténénk, megáll, kicsit vár, mond pár mondatot, majd hosszú sikításba kezd. S végül megkéri közönségét sikítsanak vele, ez megtörténik, s a sok sikítás hangja ide oda verődik a visszhangos teremben.

Gabriela Zigova a teremtés-világosság-sötétség komoly viták alapját képező gondolkörére alapozta performanszát mely stílszerűen teljes sötétségben történt. Szemben velünk a terem falára feszített papírra fényérzékeny festékkel a következő mondatot írta : I, with the light created the darkness. Ez a felirat egy speciális lámpával megvilágítva hamarosan láthatóvá vált a sötét derengésben.

Azután a "created the darkness" szavakat ismét lekente ezzel az anyaggal s hamarosan a papír ezen fele teljesen besötétedett.

Dandan Wang performansa következett, sajnos ezt nem láttam. Előadásában tésztát gyúrt és azzal dolgozott.

Hasonlóképpen, sajnos nem tudok beszámolni a **08.27-én Budapesten , a Kertem Sörkert, Olaf Palme ház**nál esett performanszokról , ezeken nem tudtam ott lenni mert az Ekszpanzióra voltam aznap hivatalos.

2016.08.28. Vasad, Róth tanya (TAC – Nomadea közös szervezés)

A hely "belakása", a berendezkedés és az előkészületek után délután 3-kor "hivatalosan" is elkezdődött a főzős performansz nap.

A megnyitó egy közös start volt, futás az ezt megörökítő kamera felé. Ezt aztán megismételtük de úgy, mintha visszafelé játszanánk le a rólunk készült felvételt. Lassítva mozgunk hátrafelé egészen a startvonalig.

A performanszok sorát **Beate Linne** kezdte. Egy egész almát vett a szájába - melyet azután egészen a performansz végéig ott tartott - s így betömött szájával felolvasott valamit egy papírról (talán a receptet?) a szöveget így nem lehetett érteni. Palacsinta szerű tésztát készített melyet helyben futva kevert ki. Ebből sült lepényeket s amíg azok sülték helyben futott a serpenyő mellett. A porcukorral és nutellával ízesített lepényt is helyben futva kínálta aztán nekünk.

A kínai vendégek közös performansa következett. Majdnem az egész udvart belakták.

Középen leterített fehér vászon, mögötte a tűzrakás melyen **Chuyu Wang** vizet melegít.

Arca aranyzínűre van feste.

Nagy körívet formázva ágak határolják a teret. Oldalt **Nana Xu** áll egy ember méretű óriási fakésre támaszkodva. **Nanxi Liu** és **Dandan Wang** egymással szemben a körív mentén haladva a fűből ágakat, leveleket gyűjt ezekből kupacot raknak kétoldalt. Ez a gyűjtögetés majdnem végig zajlik folyamatosan. **Yanxin Wang** szemből elindul és egy szép nagy őzlábgombát a feje fölött tartva lassan a fazékhoz megy beleteszi a már lobogó vízbe. Lassan visszasétál , leveszi cipőjét, a két fél cipő fűzőjét egybeköti. Felmutatja nekünk a cipőt. Azután fűzőt körbetekerve elszorítja nyakát, végül kis idő múltán arcára köti a cipőket. Most így áll egy kis ideig. Így arcára kötött cipőivel fekszik le azután a fehér vászonra mint egy ravatalra.

Ekkor indul el **Haiguang Li** egy tál csirkehússal, szertartásosan megkerüli a tüzet és a fazékba rak

egy húsdarabot, ezt ismétli azután amíg ki nem ürül a tál.

Kétoldalt folyik a gyűjtögetés, Yanxin fekszik a ravatalon, Haiguang lassan lépkedve kerül a tüzet melyet egy aranyarcú ember táplál s melynek fehér füstje vastag, imbolygó, súlytalan oszlop.

Nana Xu aki eddig kalapban, fekete napszemüvegben, szájában cigarettával állt, most felveszi a hatalmas kést és hátrafelé lépdelve elindul a körív mentén. Két kört megy így egyre gyorsabb ütemben. Majd előre felé menve ismétli ezt. Nanxi és Dandang meggyújtja az eddig összegyűjtött kupacokat így már három füstoszlop van; maguk is cigarettázni kezdenek, a füstök összekeverednek. Nana Xu megáll és ütemesen ütogeti a kés pengéjét. Az aranyarcú Chuyu Wang leszedi a húsleves habját, kétfelé szétszórja. Haiguang köröz a tűz körül, Nanxi és Dandan a fák alatt vár, Nana Xu most az óriás kés hegyét a földön húzva lassan körbejárja a performansz területét. Fő a húsleves. Nanxi és Dandan tálakkal rakja körbe a fehér vásznat, a tálakba jégkockákat, azokra krémet tesznek. Ezekből is lehet enni és az időközben elkészült húslevesből melyet a performerek körbekínálnak. Végül közösen felállítanak egy hosszú vékony fatörzset és körbefogva együtt tartják egy ideig.

Kovács István kis asztalnál ül. Előtte üvegben lekvár, tálban zsír és szeletelt kenyér. Arca egyik felét lekvárral, másik felét zsírral keni be. Sorban megkérdezi a jelenlevőket ki milyen kenyeret kér, s aszerint nyom arca megfelelő feléhez egy szelet kenyeret s adja azt oda.

Dénes Imre tűzrakóhelye előtt fűrészpor kupac áll, abban kis négylábú állvány, tetején villogó piros led. Az állvány közepén, belül, madártoll függ. Dénes lángost süt.

Az akció elején kitárt karral háromszor megfordul az installáció előtt melynél már ott egy tálban a lángos, kis tejföl, fokhagyma. Egyik kezében ezzel a tállal másikkban a villogó "bójával" tesz egy kört úgy, hogy minden jelenlevő a körön belül legyen.

Elindul az erdő felé, a kerítésnél otthagyja a bóját és bemegy a fák közé. Egyiknél leteszi az ételt, az üres tálat fejére teszi, ugyanazon a csapáson visszafelé jövet felveszi a bóját, és visszaérve elhelyezi azt újra a fűrészporhalomban. A piros led azután egész az esti sötétedésig és összepakolásig ott villog.

Gyuris Krisztina tűzrakó helyének hátteret is csinált, kifeszített kötélre díszes anyagokat akasztva. Ezek közül is kiemelkedett a közepén lévő tulipánvirágos vászon. Kicsit idebb kockás kiránduló pléden odakészítve: gyümölcsöstál, nyers zöldségek, fűszerek, magvak.

Kis időre eltűnik a vásznak mögött, olyan mintha átöltözne de végül ugyanabban a ruhában jön elő. Palacsinta szerúséget süt, de a tésztában más is van, talán korpa vagy zabpehely.

Amíg az sült, megteríti a pokrócon, asztalterítőre rendezi a tálakat, szalvétát tesz.

Közben valamilyen népdalt énekel, szerelemről szóló "katás" éneket (minden versszak vége az, hogy "Kata") .

Gyógynövény (orvosi zsálya) cigarettára gyújt, odajön hozzánk, az illatos füstöt kihívóan az arcunkba fújja. Közben kisül az étel. Kötényt köt, haját megigazítja s letérdel a terített „asztalhoz” az elkészült lepényt is odateszi . Kóstolgat, vizsgálódik, kis falatokat készít s azután körbejárva minket is megkínál. Végezetül elrendezi a tálakat a pokróc szélére s a tulipános vásznat magára terítve maga fekszik középre.

Így ért véget a performansz melyben a női létezés/lélek számtalan rezdülését láttuk a gondoskodástól (ételek, varrás, otthonteremtés a pokrócon) a kacérságon ("átöltözés", "titkos" elfordulás,) át a gyógyító, megmentő megigézésig (zsályás jelenet) sok apró, itt fel sem említett gesztusban.

(Megkérdeztem Krisztinát a hangsúlyos tulipános vászonról : "a tulipán kehely, a nőiesség szimbóluma, otthon teremője, biztonság, a gyökerek helye, ereje. Otthon születni,otthon meghalni....")

Juhász Rókkó rövid bevezetőjében elmondja, hogy Kínában – tapasztalata szerint - két magyar étel teljességgel ismeretlen s ebből az egyik a mákos tészta (a másik a tejföl). Hosszú, 4-5 méteres! deszkára fóliacsíkot terít, arra pedig végig főtt tésztát. Azután ezt a hosszú tésztaávot megszórja mákkal és porcukorral, mi pedig odakuporodunk - és ki pálcikával, ki pedig villával - eszünk a nagy közös tálból.

Ekszpánzió XXVIII.+1 az UbikEklektik 2.-ben (Zebegény, 2016.08.25–26–27)

" Az E/x/KSZPANZIÓ/k/ minden emberire kiterjedő, táguló, lelkeket „hódító”, huszonnyolcadik évük/é/be érkező nemzetközi ÖsszművészeTi találkozó(k). Most 2016-ban „VisszaSejtesít”-ve, „VisszaHáramoltat”-va az 1998-as „REMETE” tematikában Vác Remete szobránál, Vácott + Márianosztrán Boldog Özséb remetéinek a fehér Pálosok Jézus öt szent sebe búcsújában + Zebegényben a dömösi sziklák remete barlangjainál hagyott progresszív „Jeleinket” az UbikEklektik II. Fesztiválján a „Csúszkáló valóság(ok)” hívó gondolatára a párhuzamosságok azonos és eltérő „elvei” alapján teszünk kísérletet az együtt-gondolkozásra, kizökkentve az időt, átlépve térbeli korlátainkon." (Németh Péter Mikola)

Az Ekspanzió Összművészeti Találkozó egyidejűleg zajlott a Transart Communication-nel ezért a napot ami 27.-én a TAC-nál kimaradt azt most itteni jelenléttel és a leírásokkal pótolom.. Sajnos az átfedés miatt csak egy nap ekspanziós történéseiről tudok beszámolni.

Zebegényben vagyunk - én személy szerint most először - a mesés Szőnyi kertben. Tényleg mesés maga a kert, és az éppen zajló UbikEklektik fesztivál még mesészerűbbé teszi szürreális, kicsit hippis, kicsit Ozorás, kicsit Burning Man-es berendezkedésével. A performanszok a több helyszínen zajló koncertek, techno sátrak zenei háttérével történtek, egy kis szabadtéri színpadon.

Először egy verskoncert keretében **Németh Péter Mikola** verseit hallhattuk a szerző és **Németh Zsófia Nóra** előadásában és a **Grencsó Kollektíva** értő, érzékeny kíséretében.

A következő performansz az **Opál Színház** dadaista előadása. **Lantos László -Triceps,** **Gulisio Tímea, Brenner Zoltán és Syporca Whandal** ebben a sorrendben, egymás mögött libasorban állnak a színpadon. Kezükben papírlap és Négyujj mester négy tanítását (*A születők és a haldoklók tengere, A főtt répa piramisa, A kín langyos ormai, A szemek és a tűz orkánja*) olvassák fel egymás után. A tanítások szürrealista-dadaista képhalmazza egyenesen a gyomorszáját célozza, bevág oda egy jó nagyot, és úgy megy fel az agyba... Vagy fordítva...

Sorban olvassák fel, ki-ki a maga lapját, s ezalatt a másik három folyamatosan alábeszél, susog, cuppog vagy épp' azt hajtogatja : kvák . Egy-egy felolvasás a papírlapok összetépésével zárul.

A performansz második részében már szavak szinte el sem hangzottak. Tricepsz halandzsá nyelven mesélte/játszotta el felháborodását, Gulisio Tímea jajongva sopánkodott, Brenner Zoli a siratóénekeket idézte meg, Syporca pedig maga volt a sikoltozó hisztéria.

Azután egymás felé fordulva jól megijedtek egymástól és így lett vége.

Dénes Imre módosított a Müsziben előadott performanszán. A már leírt installáció, idézem : " viaszosvászon abrosz fekszik a földön. A terítő közepén fűrészporhalom melyből négylábú "bója" áll ki , tetején piros led villog, az alatt olló függ " - mögött áll, kitárt karjaiban súlyzókat tart. A súlyzókra tollak vannak erősítve és az egyikről egy darab hús lóg le a másiktól pedig egy húsklopfoló. Mozdulatlanul áll, tartja a súlyzókat ám látszik, hogy egyre nehezebben, már nem elég a kar ereje, a testnek is rá kell segíteni, a tartás eltorzul, míg végül elfogy az erő és a karok leereszkednek.

Innen mint a Müsziben: leteszi a súlyzókat, az ollóval levágja a húst és a klopfolót. A terítő mindegyik oldalán üti veri a húsdarabot majd elvéve az egyre roncsoltabb húst, helyére a súlyzókat és levetett cipőit teszi, párban, egymással szemben.

A súlyzókon lévő tollakat egyenként ujjaira erősíti. A vászon elé térdel s a bóját félretéve a tollakkal söpörni kezdi a fűrészport. Hamarosan egy őz vagy szarvas koponyája válik láthatóvá, s a fűrészpor szétterül a terítő giccses képén. Dénes ekkor a húscsapatokat a koponyára teszi.

Most térdel, az ujjak s velük a tollak meg-megrebbenek aztán egy mély sóhajtás és nyugalom. Megfogja a villogó bóját, arca elé emeli, a piros led közvetlenül a szeme előtt villog - belenéz - s így a piros, villogó fénybe nézve kimegy.

Kovács István is a Müszinél leírt performanszának egy változatát adta elő, így részben nála is idézhetem az ott írottakat. Fehérre meszelten áll a színpadon. Mozdulatlan.

Lassan felemeli karjait, melyeken fehér fémdarabok függnék. Szárnyaló mozdulatot tesz, a fémdarabok finoman összeütődnek, harangjátékszerű amit hallunk. Lassan növekvő intenzitással felemelkednek és leeresztődnek a karok a hangok intenzitása is növekszik. Azután abbamarad ez, leveszi magáról a fémdarabokat. Rugalmas fekete anyagba bújik bele, abban helyezkedik, nyújtózik. Kibújik ebből is és izmait feszítve - mint egy body-builder - lassan elindul, körbejár. Apránként lágyul a testtartás, ernyednek az izmok végül görnyedt, remegő öregemberként érkezik vissza a kiinduló ponthoz. Most zacskót húz fejére. A zacskóból cső jön a szájához, ahogy lélegzik dallamot fúj, a zacskó ennek megfelelően tágul vagy megy össze. Pumpát vesz elő, sorban a közönség tagjaihoz megy s kinél hogy , vállból, lábból, fejből stb. szippant a pumpával s saját azonos testrészeibe pumpálja át azt. Most mérleget vesz elő , az egyik serpenyőbe fehér tollat tesz a másikba feketét, mérícskélés következik: vajon hány fehér ellensúlyoz egy feketét ? Vagy két feketét ... Drótkeretet tesz fejére, a keret ívben előrehajlik, toll lóg a végén. Egy zsákkal megpróbálja elkapni a tollat de a mozdulat, a test mozdulása eszköz és akadály, mert azzal rögtön a toll is elmozdul. Azután fehér tollat dob fel és sűrített levegős palackkal alá-alá fújva a levegőben próbálja tartani azt. Végül fóliaruhát vesz fel, tarisznyát, koponyaálarcot, rézüst fejfedőt , mellvértet és egy felhúrozott kaszán hegedül - a halál torz dalát halljuk , groteszk táncát látjuk .

Végezetül a tarisznyából a nézők kis marék port kapnak.

Szathmári Botond és **Szécsi András** szinte egész délután tartó performanszában téglából egy-egy meditációs menedéket épített melybe azután beültek és híven az Ekszpanzió „Remete” hívószavához órákon át meditáltak egyedül - az UbikEklektik nézőinek és elektromos hangkavalkádjának folyton áradó folyamában.

Opál Színház / laptöredékek

- KVAK - TIRICOR
 CUPPOG - TIMI
 SZILVÉN - GN
 SZILVÉN - SZILVÉN

3. A KÍN LA

PROZÁ

Szomorúság lankáin herva
 száraz birkaszar mékapja.
 kökereszték, megvakult plé
 célkeresztjében. Nyomorús
 sivár folyosóin. Félelem sz
 grundok homokozóiban. Fá
 beomlott családi kripták tele
 összeomló, magas építmény
 luxusszállodáinak exkluzív to
 légóvái egy magányos frus
 Kín Mont Blanc-a a hullaszáll

Rövid

Aki gyötrelemben ég, annak e
 Hegyeshalomnál izzott a vona
 meq. Isten, ne kínozd! „Átzuha

4. A SZEMEK ÉS

Festett golyókkal zsonglörk
 kosár búzakék leányszem a
 születésnapjára. Szemtelen
 „Most helyezze át akaratát
 szemének. Szem-ét, laz-ít
 néma füttye. Nyárson forgo
 fénye. Szerelmes pillanté
 villanás perzselő lángja.
 Szem-gödörben izzó sz
 lángtengere. Tűzvész a
 istenfélő hív

KVAK!

NÉGYUJJ MESTER

1. A FŐTT RÉPA

Zabáló pofák, emésztő gyomorz
 katedrálisa. Döglött halak, mada
 füvek, zöldségek és gyümölcsök
 pókhasúak gyötrelmes, szenved
 Gyomorsavban ázó napkelték, d
 Szarvasba süttött vadkanba sütti
 fácánba süttött galambfiókák hag
 Borkereskedő bélszín nyers velő
 rózsája, kínai lékeléssel, ínycse
 Casanova és Dali mezítelen dívá
 homárjai. Római orgiák erővel kil
 orjúszelei. Szegény ember köl
 eszkává fagyott társaikat felfalc
 édes farpofája. Úrvacsora. Mege
 melyeket foglyok ürülékéből főzt
 szakácsai. Csorog a nyálad, mir
 csonttá aszott aszkéta váratlan
 fuvoláslány telt csípőjének látvá
 önelégült mosolya a Nirvana fé
 kenyér életet ad. „Igyál sört – f
 szerzetesek jakvajás, sós teát
 krétafehér hullá az európai kö
 putrijaiban. Krumplievők szige
 festményén. Nagymamám para
 bőséges volt. Húsleves zúzav
 káposztával, aranysárga libar
 kolbásszal, savanyított dinnye

MELLÉKLET

Beate Linne

Juhász Rókkó

Nana Xu

Bíró József

Kovács István

Chuyu Wang (jobbra)

Haiguang Li

Dandan Wang (fotó: Nanxi Liu)

Juhász Rókkó

Yanxin Wang

Beate Linne (fotó: Ottinger Livia)

Kovács István

Csoportos performansz (fotó : Ottinger Lívía)

Dénes Imre (fotó: Németh Zoltán Pál)

PLT 12

2016